

dnešným slávnostným zahájením právneho snemovania. Upierame svoje zraky na tento snem v nádeji, že budú uskutočnené prejavy kresťanskej lásky a spravodlivosti – toľko ráz aj na nás adresované. Očakávame, že si vláda a snem budú cenit' a vážiť i tých hlboko zapustených koreňov tisícich a tisícich židovských rodín v slovenskej pôde. Lebo nemožno vytrhnúť jeden koreň a nazdávať sa, že by strom nevädnuť. Strom sa živil aj z toho koreňa židovského, a uzrely na ňom pekné slovenské plody, ktoré prispely mocne k rozmachu slovenského národa na každom úseku jeho života. Chceme i ďalej spolupracovať, a dnes ešte uvedomelejšie. Práve teraz chceme a môžeme v nových pomeroch svojou prácou a činnosťou dokázať, že aj náš doterajší život tu na slovenskej pôde tvoril veľký príspevok k dobru a blahu slovenského ľudu.

Dúfame, že toto poznanie prispeje tiež k tomu, aby časom padly priehrady, vytvorené v súvisi s novým budovaním. Keď však väčšinou považujú židovský živel za cudzí v živote slovenského národa, nech ústava Slovenskej krajiny a zákonodárstvo jej snemu sa aspoň rovná svojim duchom najstaršej ústave, ktorú Boh sám v biblii uložil a ktorá vrcholí v požiadavke: „tóra achat umišpat echad jihje lachem velager hagar Itchem“, jeden zákon a jedno právo nech je pre Vás i pre cudzieho, ktorý u Vás prebýva.“

Za seba vyhlasujeme, že budeme s láskou a radosťou spolupracovať a verne plniť svoje povinnosti ako oddaní občania našej vlasti. Nech je požehnaná práca a činnosť našej vlády a slovenského snemu v prospech a k blahu všetkých, aby sme sa dožili šťastného a svorného splnaužívania na staroslávnom Slovensku. Naša prosba a modlitba znie: „ana hašem, hošla na“, o Bože, pomáhaj, dožiť zdaru peknému, novému dielu! Amen!

Židovské noviny, 20. 1. 1939, s. 1, 4.

Dokument 22

Pozvanie Židovskej ústrednej úradovne pre Krajinu Slovenskú na konferenciu do Žiliny, ktorá sa mala uskutočniť 22. 1. 1939.

POZVANIE

Židovská ústredná úradovňa pre krajinu Slovenskú svoláva všetky židovské organizácie na

konferenciu delegátov,

ktorá sa bude konať v nedeľu, dňa 22. jan. 1939 o 9. hod. dopoludnia vo veľkej sieni hotelu „Metropol“, v Žiline.

Delegáti majú byť vyslaní podľa tohoto kľúča:

A/ Sväzy náb. obcí: Ústredná ort. žid. kancelária³² a Sväz žid. náb. obcí „Ješurun“³³ na Slovensku; ďalej Židovská ústredná úradovňa pre krajinu Slovenskú po 4 delegátoch.

B/ Krajiniské organizácie: Agudas-Jisroel³⁴, Achduth, spolok vysokoškolákov; Brith Trumpeldor³⁵; Cionistická organizácia; Hebrejský jazykový a školský spolok pre Slovensku; Hicem³⁶; Hechaluc, Hechaluc hamizrachi; Makabi³⁷; Misrachi³⁸; Novocionistická organizácia; Palestínsky úrad³⁹; Sväz slovenských Židov⁴⁰; Tnuat torá v'avodá; Wizo⁴¹; Židovská sociálna starostlivosť o mládež; po 2-2 delegátoch.

C/ Všetky náb. obce, ako aj miestne výbory Židovskej ústrednej úradovne po 2 delegátoch.

D/ Konečne všetci dôst. páni rabíni ex offio.

Delegáti majú sa preukázať písomným poverením svojich organizácií.

Hostia srdečne vítaní.

So židovským pozdravom:

Židovská ústr. úradovňa pre krajinu Slovenskú.

Židovské noviny, 20. 1. 1939, s. 2.

Dokument 23

Zápisnica zjazdu Židovskej ústrednej úradovne pre Krajinu slovenskú v Žiline 22. 1. 1939.

Zápisnica

sjazdu Židovskej Ústrednej Úradovne pre Krajinu slovenskú v Žiline dňa 22. januára 1939 v dvorane hotelu Metropol v prítomnosti delegátov náboženských obcí a krajiniských organizácií Achdut⁴², Brit Trumpeldor⁴³,

³² Náboženský zväz ortodoxných Židov.

³³ Jednotný náboženský zväz reformovaných obcí Židov ako aj náboženských obcí Status quo.

³⁴ Ortodoxná organizácia, ktorá však podporovala ideu sionizmu.

³⁵ Organizácia židovských skautov.

³⁶ Skratka HICEM je skrátenejší názov troch spolupracujúcich židovsko-sionistických organizácií: HIAS (Hebrew Shelting and Immigration Aid Society), ICA (Jewish Colonisation Association) a „Emigration-Direction“ pri záchrane Židov z Nemecka, Rakúska a neskôr aj II.Č-SR a ich emigrácií mimo Palestíny.

³⁷ Židovská športová organizácia. Pozri dokument 13.

³⁸ Sionistická organizácia ortodoxných Židov. V súčasnosti sa prepisuje Misrachi (Východ).

³⁹ Organizácia, ktorá organizovala emigráciu do Palestíny.

⁴⁰ Organizácia Židov-asimilantov.

⁴¹ Židovská ženská organizácia.

⁴² Organizácia židovských vysokoškolákov.

⁴³ Združenie židovských skautov Brith Trumpeldor.